

**T.C.
ADNAN MENDERES ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
TARİH ANA BİLİM DALI
TAR-YL-2007-0005**

**CUMHURİYETİN İLK YILLARINDA
GİRİT'TEN SÖKE'YE
MÜBADELE ÖYKÜLERİ**

HAZIRLAYAN

Tuncay Ercan SEPETCİOĞLU

TEZ DANIŞMANI

Yrd. Doç. Dr. Günver GÜNEŞ

AYDIN-2007

İÇİNDEKİLER

ÖZET	i
ABSTRACT	ii
ÖN SÖZ	iii
İÇİNDEKİLER	v
EKLER LİSTESİ	viii
FOTOĞRAF LİSTESİ	ix
KISALTMALAR VE SİMGELER LİSTESİ	x
GİRİŞ	1
i. Mübadele Araştırmalarında Sözlü Tarih Sorunsalı	3
ii. Kültür Tarihi	4
iii. Mikro-Tarih	4
iv. Sözlü Tarih	5
BİRİNCİ BÖLÜM	
MÜBADELENİN TARİHSEL ÖNEMİ	
1.1. MÜBADELE NİÇİN İNCELENMELİDİR?	9
1.1.1. Ulus, Devlet, Ulus-Devlet, Etnik Grup ve Çokkültürlülük	9
1.1.2. Mübadele İktisadi Bir Meseledir	13
1.1.3. Mübadele Kültürel Bir Meseledir	14
1.2. LOZAN BARIŞ GÖRÜŞMELERİ VE MÜBADELE SORUNU	16
1.2.1. Mübadeleyi Gerektiren Şartlar	16
1.2.2. Lozan Barış Görüşmeleri ve 1923 Nüfus Mübadelesi	18

İKİNCİ BÖLÜM

MÜBADELE ÖNCESİ GİRİT VE SÖKE

2.1. GİRİT	21
2.1.1. Coğrafi Durum ve Osmanlı Öncesi Girit	21
2.1.2. Nüfus ve Ekonomik Yapı	22
2.1.3. Dinsel İnanış	26
2.1.4. Komşuluk İlişkileri	28
2.2. GİRİT'TEN KAÇIŞ	29
2.3. GİRİT'İN OSMANLI'DAN KOPUŞU	32
2.4. SÖKE	35
2.4.1. İdari Yapılanma, Sosyo-Ekonomik Hayat ve Nüfus Yapısı	35
2.4.2. Gayrı Müslimler	36
2.4.3. Kuva-yı Milliye	39
2.4.4. Yunan Mezalimi	41

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

GİRİT'TEN SÖKE'YE MÜBADELE

3.1. MÜBADELE HABERİNİN GİRİT'E ULAŞMASI	43
3.1.1. Mübadele Haberi	43
3.1.2. İlk Tepkiler	44
3.1.3. Karşı Direniş	47
3.2. GÖÇ ÖNCESİ HAZIRLIKLAR	49
3.2.1. Eşyaların Toplanması	49
3.2.2. Vedalaşma	51
3.3. GİRİT MÜBADİLLERİNİN SÖKE'YE YERLEŞİMİ	53
3.3.1. Göçün Başlaması	53
3.3.2. Mübadillerin Yeni Yerleşim Yerlerine Ulaşımı	54
3.3.3. Yerleşim Yerlerinin Tespiti	58
3.3.4. İskân Sorunları	62
3.3.5. İlk Yerleşim ve Yer Değiştirme Sorunu	64

3.4. MÜBADİLLERİN SÖKE'DEKİ YENİ YAŞAMLARI	66
3.4.1. Sosyo-Ekonomik Sorunlar	66
3.4.2. Kültürel Sorunlar	73
3.4.2.1. Mübadillerde Dil, Şive ve Konuşma	73
3.4.2.2. Dışlanma ve Aşağılanma	75
3.4.3. Göçmenlerin Sebep Olduğu Değişimler	78
3.4.3.1. Sosyo-Ekonomik Değişim	78
3.4.3.2. Kültürel Değişimler	81
3.4.4. Kimlik Bilinci	83
3.4.5. Girit Mutfağı	85
3.4.6. Girit Özlemi	89
SONUÇ	97
KAYNAKÇA	104
EKLER	110
ÖZ GEÇMİŞ	121